

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A második nap.

Nagybecskerek, február 21.

Apponyi Albert gróf, a kinek más-
kor a nemzeti aspirációk soha elég forrók
nem lehettek és elég messze nem terjed-
hettek, a ki a szabadelvűségben bátran és
vakmerően átugrott minden korlátot, hogy
Magyarország nemzeti és szabadelvű állam
legyen, ugyanez az Apponyi Albert gróf
politikai apostoljársái közben Damaszkusz-
ba érkeve, tegnap azt a nyilatkozatot
tette, hogy ő rá nézve nem az a mérték-
adó, a mit a doktrina eszményképpen
állít fel, hanem a mi keresztülvihető, kény-
szert senkire nem ró, békétlenséget nem
okozhat. Ő, a magát nemzetinek állító
párt vezére, a polgári esketők s anyakönyv-
vezetők alkalmazása ellen főúrvnek hozza
fel, hogy a pópák és a tót Hurbanepigo-
nok, a kik ugys halálos ellenségei a ma-
gyar állameszmének, meg fognak hara-
gudni, a mért kivesszik kezükből a hatal-
mat, melyet az anyakönyvek vezetése és
az esketés ad nekik a nép lelke felett.

A magyar nemzet lelkét, szivét, en-
gedelmességét tehát az államellenes pópa,
a pánszláv pásztor tartaná kezében? Ha
a kötelező polgári házasság mellett más
argumentum nem szólna, mint az, hogy
az állam legyen az, a kit minden állam-
polgár mérvadónak ismerjen el a bölcső-
nél, a házasságnál és a koporsónál, már
akkor is kellene, hogy a nemzeti, szabad-
elvű államférfi, Apponyi, legyen e reform
legtízesebb apostola. No de hallotta a két
szónoktól, kik közvetlen előtte beszéltek,
Veszter Imrétől, a ki elvtársa és Deák
Ferencz iskolájának kipróbált veteránja
és Wlassits Gyulától, ettől a jeles fiatal
tudóstól, az emberiség legmagasabb eszmé-
nyeieit elkeseredett elragadó szónoktól egész
enciklopédiáját a természetes, emberi,
filozófiai, jogi és gyakorlati politikai argu-
mentumoknak, melyek mind az állami
házasságjog és a kötelező polgári házasság
mellett szóltak. Ugy tett, mintha nem
hallotta volna őket s gyöngé, sánta ál-

okoskodásokat hozott elő, melyek már
előre ad absurdum meg voltak czáfolva.

Apponyi Albert azonban lángelme és
egy lángelmének sokat meg lehet bocsá-
tani: ő nem akar oly utakon haladni,
melyeken mindenki jár; ő a maga módja
szerint akarja népét boldogítani. A láng-
észnek sok szabad, még az is, hogy kle-
rikális legyen. De akkor bátran ki kell
mondania: klerikális vagyok; de nem
szabad éppen abban a pillanatban, mikor
az egész nemzet eszményi liberális fellen-
dülésével ellentétbe helyezi magát és a
közvélemény óhajának opponál, a félre-
ismert lángészt, az üldözött martirt
ját szani és folyton azt kiáltani: én liberá-
lis vagyok; nem szabad a hamis liberaliz-
musnak ezt az álarczát még akkor is fel-
tenni, mikor az 1868. törvénynek a vegyes
házasságból származó gyermekek vallására
vonatkozó rendelkezéseinek megváltozta-
tása ellen van, a mely megváltoztatás
liberális és egyuttal kellemes lenne a
katholikus egyháznak.

Egy Apponyinak nem szabad a Po-
lónyiak színvonalára sülyedni és a liberá-
lizmus álarcza alatt a szabadelvű eszmé-
ket csuffá tenni.

Német hadgyakorlatok. Az 1. és 17.
hadtestnek Nyugatporoszországban tartandó há-
boruszerű hadgyakorlatain idegen uralkodók
résztvétele tárgyában Vilmos császár kö-
vetkező nyilatkozatát jelentik:
„Reményem, atyai barátom, Ferencz Jó-
zsef császár és királyon kívül a legújabb por-
rosz tábornagy, Albrecht főherczeghez
is lesz szerencsénk a hadgyakorlatokra.“ A csá-
szár idegi programjába véglegesen felvették
Magyarország meglátogatását.

Bizottságok alakulása. A képviselőház
bizottságai közül ma a haz ülése előtt megalak-
ultak: a közigazgatási bizottság (elnök Per-
czel Dezső, jegyző Belicska Béni); a köz-
igazgatási bíraskodást szabályozó törvényjavaslat
tárgyalására kiküldött bizottság (elnök Perczel
Dezső, a törvényjavaslat előadója Latkóczy
Imre). Megválasztotta továbbá a hetedik bíráló
bizottság jegyzőjének Tuba Jánost, és a kilen-
cedik bíráló bizottság elnökének Puzsiky
Ágostot.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A meglepetés.

Humoreszk.

Írta: Crome-Schwiening.

Pokolba valamennyi meglepetéssel! Én
ugyan már jól laktam vele. Nekem most nyara-
lóm lehetne Berlin nyugati végén s a melett
egy fél millióm a bankban. S mindezt egy kis
„meglepetés“ ragadta el tőlem.

Nem hiszik önök? Am hallgassanak meg.
A történet nagyon egyszerű, átkozottan egyszerű,
mert igaz.

Mi — már t. i. én meg az én fiatal kis
feleségem — néhány hóval aselőtt kéltünk
egybe.

Fiatalok, egészségesek voltunk s a felesé-
gem hozományából pompásan berendezkedhettünk,
az én jövedelmem pedig ép elég volt arra, hogy
belőle takarékosan megélhessünk.

De nekünk nagy reményünk vala a jö-
vőben.

Volt a feleségemnek egy gazdag öreg nagy-
nénje, zsigori, minden fillért fogáshoz kocogtató
asszony, kit én egyáltalában nem szenvedhettem.
De, az én Katám kedvence volt, már annyira,
a mennyire az öreg nagynéninek valaki kedvence
lehetett.

— Mi örökölnék a nagynéni után és senki
más — hajtogatta gyakran a feleségem, sőt isme-
rőseink is kezdtek már gratulálni, a mihama-
rabbi örökségre czélozva.

Egy este, mikor a hivatalból hazatértem, a
feleségem nagy felindulással lépett elélem.

— Walter, nekem nagyszerű eszmém tá-
madt!

— Nos? — szóltam kíváncsian.

— Halld csak! A nagynéni egyre vágyik,
Berlint valahára látni. De te ismered a fukarsá-
gát. Holnap 23-dika van — tehát a néni születés
napja. Én holnap, a reggeli vonattal Branden-
burgba rándulok, elhozom a nagynéni s ő egy
hétig nálunk marad. Mit szólsz te eme pompás
tervemhez?

— Mit szólhatnék egyebet, mint azt — hogy
végre kell hajtani! Ugy látszik, te nagyon sze-
relmes vagy eme terveddel!

— Valóban, az vagyok... képzeld csak
ast a pompás meglepetést...

— A te vén zsigori nagynénéd...

— Ej — duzzogott a feleségem s az igazat
megvallva, bájoló volt mikor duzzogott! — Ne
beszélj így! A meglepetés a néni elbájolja s a
nagy vagyona mellett, tudod...

— Tudom, mindent tudok!... Hát csak
utazzál el! De, akkor ideje, hogy előkészületeidet
megtedd.

— Már mindent elintéztem! — nevetett
pajzánul a feleségem. — Az öreg felügyelőnt
megkértem, hogy reggel kilencz órakor, mig te
engem a vasúthoz kikísérsz, a lakást hozza
rendbe s ha hazatérsz, álljon rendelkezésedre, ha
szükséged lenne valamire. Délután aztán vissza-
térek a nagynénivel s e nap dicsőségére, este
valamelyik előkelő vendéglőben vacsorálunk.

Köztudomás szerjint, fiatal házas embernek
nincs saját akarata. Én hát mindenre helyeslőleg
választoltam s másnap reggel kilencz órakor csak-
ugyan kikísértem a feleségemet a vasúthoz.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 22., 23., 24. és 25-én országos vásár.
Február 24. A Maskil-el-dol-egylet táncmulatsága
Február 24. Zártkörű táncestély a kaszinóban.
Február 25. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.
Február 25. Weisz tanítványainak hangversenye.
Február 26. Városi közgyűlés.
Február 27. Torontálmezei keskenyvágyúny h. é.
vasutonal közg. bejárása.
Márczius 4. A nagybecskereki munkásegylet köz-
gyűlése.

— Kinevezések. A pénzügyminiszter Schö-
man Gyula adóhivatali gyakornokot a nagy-
becskereki adóhivatalhoz, Bak Albert Zoltán
adóhivatali gyakornokot a nagyikindai adóhiva-
talhoz, Klimko Antal adóhivatali gyakornokot
a pancsovai adóhivatalhoz ideigl. minőségű adó-
tisztokká nevezte ki.

— Bál Nagyikindán. Amit tizenkét év
előtt még lehetetlenségnek tartottak volna, azon
ma már cseppet sem csodálkoznak az emberek.
Hol vannak az idők, mikor tél idején csak ret-
tegve keltek utra, ha N. Kikindáról N.-Becskerekre
kellett menni?! S ime, ma már nemcsak szükség-
parancsolta esetekben teszik meg az utat, hanem
a becskerekiek átmennek Kikindára bálozni is,
ha idehaza nincs bál. Egy körülbelül 20 tagu
társaság rándult át szombaton a szomszédvárosba,
hogy részt vegyen az ott létesítendő szegényház ja-
vára rendezett bálon. Senki sem bánta meg a három
órasi utat, mert ugy elegáns közönség mint kitűnő
hangulat dolgában a képzelhető legsikerültebbnek
mondható a bál. Ott voltak Rónay Jenő főispán
bájos fiatal nejevel, Tellesky Risztó polgármes-
ter, Wachtl Leó rendőrkapitány és neje, Kikinda-
y Ferencz kir. közjegyző, Rott Gergely
törvényeségi elnök, Vlahovits esperes család-
jával, dr. Valovits kórházi főorvos és családja,
Dus Sándor kir. ügyész s a kikindai közelet
számos kintinősége. A jelen voltak reggeli 6 óráig
mulattak pompás jó kedvben. A bál sikerének
oroszlánrésze Wachtl Leó főrendezőtt illeti, ki
nehéz feladatát ritka ügyességgel oldotta meg.
Tegnap a kikindai huszártisztek hívták meg a
társaság egy részét elegáns bankettre, melyen
szintén kitűnően mulattak. A vármegye ezen
két városa talán ezen az uton fog ezentúl élén-
kebben érintkezésbe lépni.

Sehogy sem tudtam kibékülni azzal a gon-
dolattal, hogy a feleségem utazik, én meg mara-
dok. Vele akartam menni, de nem — az asszonyka
nálam nélkül szebbnek képzelte a meglepetést s
nevetve küldött haza. Hogy azonban megvigas-
taljon, a kocsii ablakán kihajolva, még egyszer
kezet szoritott velem s figyelmeztetett: ott legyek
délután a pályaháznál, hogy őt és a nagynéni
hazaszállítsam s boldogan mosolygott még akkor
is felém, mikor a vonat már megindult.

Haza indultam.
Egyébkor ez az óra volt az, melyen a reg-
gelinket szoktuk elkölteni, melyet vasárnapokon
kissé meg is nyújtottunk.

Most, egyedül lenni s feleségem helyett a
rut, vén, de alapjában becsületes Mártát, fel-
ügyelőnőnket látni, semmi gyönyörűségemre nem
szolgált.

Éppen a fölött töprengtem, vajjon nem
lenne-e jobb, valamelyik vendéglőbe betérnem,
midőn egyszerre csak megszólit az én Willy
barátom.

— Nos, Walter, te már ily korán kint
jársz és egyedül?

Röviden elmondtam neki mindent.

— Mily kár! — mondta; — pedig éppen
hozzátok indultam, nálatok költeni el a reggelit.
Ama reményem, hogy nálatok pár kellemes órát
tölthetek, ime meghiusult...

— Hja, most elégedjél meg azzal, ha csu-
pán az én társaságomban lehetsz. Az öreg Márta
nálam van s mindent hozatunk vele, a mi csak
pompás lunch-hez szükséges.

Kedélyesen ballagtunk a lakásom felé.

Az öreg Márta az ajtóban állt s nyájasan
bólintott felém.

— A városi főszámvévő. Valami sajátos fátum nyugszik ezen az álláson. Folyton jönnek-mennek a városi számvévők, de kevesen mulnak ki természetesen halállal. Most arról értesülünk, hogy Hoffmann Jenő, kit a közgyűlés a múlt hónapban egyhangulag megválasztott városi főszámvévőnek, ezen állásáról leköszönt s így újból kellend ezen kiváló fontosságú állás betöltéséről gondoskodni.

— A bíróság köréből. Kővér Lajos gyöngyösi albiró, ki a nagybecskereki kir. törvényszékhez bíróvá neveztetett ki, ma a teljes tanács-ülésein letette a hivatalos esküt.

— Vörös kereszt-egylet Alibunáron. Az alibunári járási tisztviselői kar az országos vörös kereszt-egylet pénztára javára Alibunáron a Bauer féle vendéglő helyiségében e hónap 24-én zártkörű táncszüvegalmat rendez. Minthogy a rendező-bizottság élén Kajtár Jenő főszolgabíró áll, biztosra vehető, hogy a járási tisztviselők ezen estélye fényesen fog sikerülni.

— A nagybecskereki szőnyeggyárról. A temesvári kereskedelmi és iparkamara holnap tartandó gyűlésén egyebek között tárgyalják azt a leiratot is, melyet a kereskedelemügyi miniszter a torontálmegyei házi-ipar egyesület által Nagybecskereken fentartott szőnyeg-szővőtanműhely fejlesztése, valamint ezen tanműhelynek a kamara részéről leendő anyagi támogatása tárgyában a kamarához intézett.

— Partvédmunkálatok felülvizsgálása. Bulyovszky János miniszteri osztálytanácsos, mint bennünket értesítenek, e hó 24-én érkezik Temesvárra, hogy a Temes és Bega mentén Kostélytól Titelig létesített partvédmunkálatokat felülvizsgálja.

— Pálffy Elemér kerülete. A károlyfalvai választókerület tegnap a következő bizalmi nyilatkozatot, mely különösen az által is tűnik ki, hogy az aláírók közt katolikus pap is szerepel, táviratozta meg képviselőjének:

„A mai napon itt megtartott választó gyűléseket egyértelműleg és nagy lelkesedéssel eddigi közhasznú és sikeres működéséért, melylyel a közérdek szemmel tartása mellett választó kerülete és minden egyesnek külön érdekét is mindenkor összhangba hozni tudta, teljes elismerését és köszönetét fejezi ki és ragaszkodással és teljes bizalommal viseltetik a jövőben is becses személye és működése irányában.“ A választó-gyűléseket megbízásából: Anselm Fidé, dr. Brenner Mór, Evinger József, Gerle Jakab, Graff Sylvester, Gratzler Gáspár, Herz János, Herz Fülöp, Hafele József, Jung József, Kalitovics Jakab, Kalitovics János, Lévy Antal, Láng Mihály, Mayer Antal, Schmider Mátyás, Soitz Jordán, Wainz Mihály, Wainz Miklós, Zeisler Lipót, mint végrehajtó bizottsági tagok.

— Hóziatarok. A tegnapi és tegnapelőtti gyenge havazás, mely keleti irányban vonult el városunk fölött, mint Karánsebesről írják, egész Erdélyig húzódtott és Mehádia táján egész hóziatarrá fejlődött. Teregován fél méter magas hóréteg takarja a földet. A vasuti közlekedést csak nagy erőfeszítéssel lehetett Karánsebes és Mehádia között fenntartani.

— Hát, most már... most már... — dadogta, midőn Willy hirtelen a szavába vágva, így szólt:

— Ne beszélgesen, öreg Márta, hanem inkább szedje össze a lábait.

— Igaza van a pajtásomnak — szóltam nevetve. — Ime, vegye ezt a pénzt s hozzon kaviárt, sódat, sajtot s két palack „Chateau Lafitte“-et, gyorsan... Halotta-e Márta?

— De hát... vendégünk van — dadogta a jó öreg asszony.

— Hiszen épp azért gondoskodom reggeli felől. Csak gyorsan, Márta!

— Az öreg asszony álmélkodva nézett rám s a fejét csóválgatta. De mikor ismét közölni akart velem valamit, Willy karon fogta s nevetve vonta őt a lépcsők felé, mondván:

— Majd beszélhet később, a menait csak tetszik; most azonban szerezz be azt a sok jó dolgot, melyekről Walter emlékeztet. Gyorsan! Bementünk a szobámba, mely a szalon mellett volt.

— Ócsa, szürke köpeny hevert itt a kanapén.

— No — mormogtam bosszusan — az öreg Márta a konyhában hagyhatta nézett rám s a fejét csóválgatta. De mikor ismét közölni akart velem valamit, Willy karon fogta s nevetve vonta őt a lépcsők felé, mondván:

— Majd beszélhet később, a menait csak tetszik; most azonban szerezz be azt a sok jó dolgot, melyekről Walter emlékeztet. Gyorsan! Bementünk a szobámba, mely a szalon mellett volt.

— Ócsa, szürke köpeny hevert itt a kanapén.

— No — mormogtam bosszusan — az öreg Márta a konyhában hagyhatta nézett rám s a fejét csóválgatta. De mikor ismét közölni akart velem valamit, Willy karon fogta s nevetve vonta őt a lépcsők felé, mondván:

— Majd beszélhet később, a menait csak tetszik; most azonban szerezz be azt a sok jó dolgot, melyekről Walter emlékeztet. Gyorsan! Bementünk a szobámba, mely a szalon mellett volt.

— Ócsa, szürke köpeny hevert itt a kanapén.

— No — mormogtam bosszusan — az öreg Márta a konyhában hagyhatta nézett rám s a fejét csóválgatta. De mikor ismét közölni akart velem valamit, Willy karon fogta s nevetve vonta őt a lépcsők felé, mondván:

— Majd beszélhet később, a menait csak tetszik; most azonban szerezz be azt a sok jó dolgot, melyekről Walter emlékeztet. Gyorsan! Bementünk a szobámba, mely a szalon mellett volt.

— A honvédsapatok szemléje. Koller László m. kir. honvédezt, mint értesülünk, ma este Szegedről városunkba érkezik, hogy az itt állomásozó honvédsapatok fölött szemlélet tartson.

„Csak azért, csak azért.“

X. barátom kifogástalan gavallér volt, mindig elegáns. Szívesen látott vendég volt mindentű, a mamák rajongtak érte, a kis leányok imádták, a papák mint kifogástalan tarokkjátékosat becsülték.

X. ur — ki mind e jó tulajdonságoknak tudatában volt, nagyon sok helyen megfordult.

Életének 24-ik tavaszán volt, de szíve még nem volt elfoglalva. Údvarolt minden lánynak, de szeretni, nem szeretett senkit.

Történt, hogy egyszer dr. Tamás Gábor, Mariska leányának a zárdából való hazakerésztére fényes estét rendezett.

Megtörténik az ily alkalommal szokásos bemutatás, üdvözlés az ismerősök részéről bókolás stb. stb.

X. barátunk az estély után bánatos szívrrel ballag hazafelé, boros fővel s türes kebelrel.

— Csókolom a kezét nagysád.

— Jó napot X. ur!

— Szabad tudnom nagysád, mint méltóztatik magát érezni?

— Oh, köszönöm, nagyon jól. Ma éppen ki akartam mamákkal Sándor bácsiékhöz menni, de valami mintha azt sugta volna, ne menj mert...

— Nos, mert...

— Mert baj lesz.

— Hja ugy.

— Tudja maga, hogy én már nagy lány vagyok, hogy én már...

— Férjhez is mehetne?

— Oh nem, hanem, hogy bábla is mehetek. Láss, maga igazán megkérhetné a mamát, hogy vigyen el engem a jurista-bábra, nos, igen?

— Oh nagysád nem is képzeli, milyen örömet szerez nekem azzal, ha önnek szolgálatot tehetek.

— Igazán?

— Láss, én nem tudom, hogy vagyok, de mióta önt ismerem, mindig, de mindig csak önre gondolok, boldog vagyok, ha csak a közelében lehetek, ha érinthetem hóféhér kis kacsóját.

— Kérem, ne beszéljen nekem ilyeneket, mikor a mama nincs itthon.

— S ha a mama itt lesz, megengedi, hogy...?

— Ugyan, de...

— Ah, mondja ki a boldogító „igent“-t.

— Nos, hát...

E pillanatban kinyílik az ajtó, az öt éves Palika belép a terembe.

— Majiska, gyeje vejem játszani?

— Ejnye Palika, hát egyedül nem tudsz játszani?

— Nem hát.

Hát akkor szólj Julcsának, majd az játszik veled.

— Oh, nem, Julcsa, az mindid vejekszik.

X. bácsit is pofon ütötte; mondja báci, méjt ütötte pofon?

Szegény barátunkat nagy zavarából Julcsa szobaleány menti ki, a ki is harsány hangon fújja az előszobában, hogy:

„Csak azért, csak azért.“

— é.

Törvényszéki csarnok.

Szerencsétlenség egy építkezésnél. Taval nyáron, július 31-én történt, hogy Wagner Teréz, a polgári iskolánál akkoriban folyó építkezésnél alkalmazott munkásnő a második emeletnyi magasságban levő kis munkaállványról a féllel lejjebb levő nagy főállványra akarva lelépni, egy deszkaszál megbillenése folytán megcsuszott és, minthogy a főállványt korlát nem szegélyezte, egyensúlyt veszítve a mélységbe suhant. Az orvosi látlelet szerint a szerencsétlenül járt munkásnő mellosigolyatörést és agyrázkódást szenvedett, teljes munkaképességét pedig csak a balesettől számított egy esztendő leforgása után, tehát az idei nyáron nyeri vissza. A nagybecskereki kir. törvényszék Klose Vilmost, az építkezésre vállalkozott Ursits György és fia cég főfelügyelőjét, ez idő szerint tordai lakost, mint akinek kötelessége lett volna gondoskodni róla, hogy az állványokat korlátokkal lássák el, gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vétsége miatt vád alá helyezte. Tegnap volt ez ügyben a végtárgyalás, amelyen dr. Duka László elnöklété alatt Hadsits Kamil és dr. Végh Imre szavazó bírákból alakult tanács ítélkezett. A vádat dr. Milassin Kálmán kir. alügyész képviselte, védőként pedig dr. Végh Lajos ügyvéd szerepelt. A bizonyítási eljárás befejezése után, mely egynemely enyhítő körülményt derített ki vádlott javára, dr. Milassin Kálmán kir. alügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben vádlottat a btkv. 310. §-ába ütköző gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vétségében bűnösnek kimondani és megbüntetni kérte. Dr. Végh Lajos védőbeszédében azt igyekezett bizonyítani, hogy vádlottat gondatlanság nem terheli, mert az állványok kellő elkészítésére ácpallért alkalmazott. Azonfelül meg rendkívüli elfoglaltsága miatt nem is ügyelhetett fel kellő módon. De ha ez meg is tehetné volna, azzal sem segíthetett volna a bajon, mert a vállalkozó cég nem adott kellő faanyagot és munkaerőt, bármennyiszer is sürgette ezeket. A fahiány miatt nem is volt állandó állványuk; megessett, hogy egy ugyanazt az állványt napjában kétszer is le kellett bontani és másutt felállítani. A munkát vádlott be nem szüntethette, mert akkor elvesztette volna rögtön az állását, ami rá nézve, mint családos emberre nézve, a végromlással volt volna egyértelmű. A btkv. 310. §-ába ütköző vétségnek olyan gondatlanságból kell erednie, amely az okozati összefüggést kétségtelenül megállapítja. Ez a jelen esetben nem forogván fenn, teljes felmentést kér védence számára. A törvényszék rövid tanácskozás után ítéletet hozott, a mely Klose Vilmost a büntető kv. 310. §-ának 2. pontjába ütköző, gondatlanság által követett súlyos

Willyn görcsös kacaj vett erőt. — Oda az örökség; a feleségem hiába utazott el, én pedig eszűl jártam!

S ugy is volt.

A szerencsétlen nagynéni meg akart minket lepni, a feleségem pedig őt; én meg a legnagyobb meglepetést szereztem neki, midőn arról nyert tudomást, hogy az ő új sógorkája oly véleményét táplál felőle, mely nagyon alkalmas volt, őt a legkérelmetlenebb ellenségévé tenni. Willy vigasztalni akart.

Hevesen kikeltem ellene, igazságtalanul és ő megsértve távozott tőlem.

Az örökségen kívül még egy jó pajtást is elvesztettem.

Szerettem volna fületem összemazangolni.

Még ily ostoba nem volt egyetlenegy predestinált öröklő sógor sem.

De azok a meglepetések! Azok az átkozott meglepetések!

Szomoruan ballagtam ki délután a vasúthoz.

Feleségem derült mosolya pokoli kint okozott nekem. De mikor látta, hogy egyedül vagyok, álmélkodó kifejezést nyert az arcza.

— No, hát nem meglepetés-e ez? Mig én elutazom, hogy a nagynéni elhozam, ime ő szerez nekünk meglepetést!... Hol van ő?

— Elvitte az ördög! — fakadtam ki bosszusan.

Aztán következett a fölvilágítás.

Mindinkább elszomorodott a feleségem arcza s egyre bosszúsabb lettem én, mig végre az asszonyka elkezdett sirni én meg szitkozódni.

Az elvesztett örökség és elvesztett jó pajtás miatt ez volt első szivakodásom.

— No csak hozakodjál elő még egyszer a meglepetéseddel!

A szalonbangyöngye zörej keletkezett. Sajnos, egyikünk sem ügyelt arra.

— Ezt tudnia kellene neki — szólt Willy nevetve. — De hát csakugyan oly kiállhatatlan asszony az? Én hevesen kiáltottam föl:

— Képzeld magadnak egy középterműt, kőszőnő arcvonású asszonyt, ferde csipővel és kancsal szemmel — s gondold el, hogy ez az asszony mogorva, fősvény, szennyes ruhában jár s a mellett szörnyű unalmas. Ez a mi nagynénénk.

— Ugy van, ez a ti nagynénetek! — hangzott közelünkben s a föltárt szalonajtóban, mintha csak a föld alól bukkant volna föl, ott állt a lerajzolt nagynéni. — Vagyis inkább — a volt nagynénetek, ki többé mit sem akar tudni felőletek!

Mintha villám sújtott volna le minket, mozdulatlanul ültünk ott, minden tagom elzsibbadt.

A nagynéni azonban fölvette az ócska, szürke köpenyét, melyet én a Mártáéknak gondoltam, fejére illesztett egy idomtalan kalapot s tova szetett, mielőtt marszaltalhatt volna.

Ekkor tért vissza Márta.

— A vendég... már ismét el... elment!

— dadogta az öreg asszony, miközben én válon ragadtam és rázni kezdtem.

— Mennydörgős mennyköl!... Miért nem tudatta velem előbb, hogy a nagynéni megérkezett? — fürmedtem rá.

— Hi... hiszen, ön nem hall... gatott ki!

— Nyögte az öreg asszony s aztán folyékonyabban mondta:

— A nagynéni meglepetést akart szerezni látogatásával...

— Ördög és pokol! — dühöngtem, miközben te meglepetéseddel!

testi sértés vétségében bűnösnek mondja ki s ezért őt, büntetlen elölétét és azt, hogy a főállvány deszkája, a melyről a sérült fél leosusztott, kisse sikos volt, enyhítő körülményekül tudva be, főbüntetésésként tiznap fogházra, melékbüntetésésként pedig 25 forint pénzbüntetésre ítéli. Kötelezte ezenfelül vádlottat, hogy a sértett félnek kártérítésképen az ítélet jogerőssé váltától számítandó tizenöt nap alatt 164 forintot fizessen.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény. (Osztrák, magyar, szerb, bolgár, török közvetlen áru forgalom.) Az 1891. évi május hó 1-től érvényes III. díjszabási füzetben és az 1893. évi november hó 1-vel életbe lépett IV. füzetben kitüntetett szállítási póthatáridőként kívül ezentul a cs. kir. déli vasut társaság vonalain részére még: 1. Sopronban a győr-sopron-éberfurti vasutal való forgalomban mindkét irányban, 2. Osáktornyan a csáktornya-zapresiczi vonallal való forgalomban mindkét irányban és 3. Bareson a pécs barcsi vasutal való forgalom mindkét irányában gyorsárúknál 6 és teherárúknál 12 órai póthatáridő jön számításba. Budapest, 1894. január 10-én. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjazatik.)

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 21-én.)

Budapest, febr. 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében napirend előtt ismét egy személyes ügy került elintézésre.

Veszter Imre, a ki tegnap foglalt nagy sikert aratott beszédében állást a kötelező polgári házasság mellett, a mai ülés elején személyes kérdésben felszólalva, elöadja, hogy Vajay István az ő (Veszter) tegnapi beszéde folyamán egy helyütt a következő szavakat kiáltotta közbe:

— Igen? Váltót hamisítani, lopni, csalni!

Kijelenti, hogy ezt a közbekiáltást nem hallotta s róla csak utólag értesült, azért most felszólítja Vajayt, magyarázza ki, mire értette szavait.

Vajay István zavarodottan mentegőzik. Nem mondta azokat a szavakat személyes vonatkozással...

Egy hang: Hanem elmezavarban! (Harsogó kaczaj.)

Br. Bánffy Dezső elnök figyelmezteti Vajayt, hogy az ilyen közbekiáltásoktól ezután tartózkodjék.

Következik a napirend: a házassági törvényjavaslat tárgyalása.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt kitűnő tagja az első szónok, akinek a meggyőződés hevével és férfias melegségtől rezgő hangon elmondott beszédét tomboló tapsviharral fogadták a Ház minden oldaláról.

Azzal kezdte, hogy kijelentette a maga és pártja nevében, miszerint a házassági jogi törvényjavaslatot elfogadja (Hosszantartó éljenzés), benne a függetlenségi és 48-as párt elveit látja megvalósítva és mivel első sorban magyarnak vallja magát (Viharos taps és éljenzés) és csak azután katolikusnak (Meg-megújuló dörgő tapsvihar), örömmel üdvözlí a javaslatot.

Kijelenti, hogy pártállásából kifolyólag nem viseltetik bizalommal a kormányhoz. Örömmel látná bukását, de pirulnia kellene, ha ezt saját elveik megtagadásával kellene elérniök. (Zajos tetszés.) Ő és társai nem személyek, hanem elvek ellen és elveikért harcolnak.

Nem fogadhatja el Apponyinak azt az okoskodását, hogy előrelátásból, az esetleges veszélyektől tartva nem szavazzák meg a javaslatot. Hát ugyan mit csináltak volna ilyen elmélettel negyvennyolcban hőseink? (Orkászserü, perczeig tartó tapsvihar.)

Ismélti, hogy a korhadt kormánypárti rendszert elítéli, de a javaslatot megszavazza. (Perczeig zugó tapsvihar. A szónok köre a Ház minden oldaláról gratulálók tödülnek. A tapsok, éljenzések egyre megújuló erővel törnek ki, úgy hogy az elnök az ülést öt percze kénytelen volt felfüggeszteni.)

Szünet után.

Bánó József (nemzetipárti) polemizál unalmasan a javaslat ellen. Utána

Hieronym Károly belügyminiszter szólalt fel. Az ő beszéde volt a mai vita másik nagyhatású mozzanata. Az állami anyakönyvvezetés tekintetében alkalmazandó jegyzőket veszi védelmébe, majd érdekesen fejtegette, hogy egy-egy anyakönyvi kerületre hetenkint átlag öt bejegyzés esik. Ezt csak el tudja végezni az anyakönyvvezető? (Nagy taps.) A miniszter végül rendkívüli hatással Apponyi beszédét czáfolgatta és nagy éljenzés közt elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Babó Emil volt a vita harmadik napjának utolsó szónoka, aki beszéde végén a kötelező polgári házasság hívének vallotta magát és a javaslatot elfogadja.

A képviselőház anarkistája.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház épülete előtt déltájban a rendőrség letartóztatott egy intelligens külsejű egyént, a ki ökleivel izgatottan hadonázva, a Ház előtt szorongó tömeget egyre ezzel a kiáltással lázította:

— Levegőbe kell röpiteni a parlamentet!

Elfogatásakor kitűnt, hogy az izga ó Kenyeres János fa- és szénkereskedő. Kiderült továbbá kihallgatásakor, hogy a londoni anarkisták klubjával összeköttetésben áll.

Az Eötvös-frakció a liberális nagygyűlésen.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) A márczius 4-ikén megtartandó szabadelvű nagygyűlés bizottsági értekezletén megjelent Herman Ottó s kijelentette, hogy pártja a nagygyűlésen képviseltetni fogja magát. A bejelentést nagy lelkesedéssel vették tudomásul. Horváth Gyula indítványára elhatározták azután, hogy gondoskodni fognak róla, hogy a gyűlés napján a házak lobogódszt öltsenek és a nők számára külön emelvény készüljön.

Munkácsy Kossuthnak.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Munkácsy Mihály, aki nevével együtt tegnap délután érkezett Budapestre, a „Honfoglalás” című nagy festményéről készített reprodukciók legelsőjét Kossuth Lajosnak küldi, ezzel a felirattal: „A nagy honfoglalásnak a millennium emlékére. Munkácsy.”

A „Calicul” sajtópöre.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Kolozsvárról távirják: Dr. Pap István aradi ügyvéd tavaly megkorbasolta a „Calicul”, nagyzebeni élelapp szerkesztőjét és ezt az újságokban közzé is tette, egy-

üttal gazembernek nevezve a nevezett lap szerkesztőjét. Ez sajtópert indított Pap ellen. A ma megtartott tárgyaláson az esküdszék Papot egyhangulag felmentette.

A kassai ügyvédi kamara.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Kassáról telegrafálják: Az itteni ügyvédi kamarához több ügyvéd kérvényt nyújtott be, amelyben rendkívüli közgyűlés összehívását kérelmezik. A közgyűlés elé azt az indítványt terjeszték, hogy a kassai ügyvédi kamara a polgári házasságot örömmel üdvözölje.

Bombamerényletek Párisban.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A Rue de St-Jaques egy fogadója tegnap reggel egy utas szállt meg, a ki „Etienné Rabardl, 26 éves mechanikus”-nak írta be magát a vendégkönyvbe. Délelőtt eltávozott a fogadóból azzal, hogy ebédre visszajön. Minthogy azonban éjfél se tért vissza, Calabresiné, a fogadó tulajdonosnője, be akart menni a szobába, de nem tudta kinyitni az ajtót, mire rendőrt hívatott. Mikor ez kinyitotta az ajtót, egy szardíniás dobozhoz hasonló tárgy esett le a földre s felrobbanva megsebesítette Calabresinét és még két más egyént.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A robbanásnál megsebesült Calabresiné az altestébe hatolt lövegek által, melyeket eddig nem lehetett eltávolítani, súlyos sérüléseket szenvedett. Állapota komoly aggodalmakra ad okot, mert a hashártya, úgy látszik, meg van sértve. A két másik sebesült havi szobák bérlői, névszerint Israel, ki lábán sérült meg és neje, ki karján és arczán szenvedett kisebb sérüléseket. A bomba az ismeretlen utas által elfoglalt szoba ajtaja felett egy oly vékony dróton volt megérősítve, hogy annak az ajtó kinyitása alkalmával el kellett szakadnia. Ez meg is történt, mikor Calabresiné kinyitotta az ajtót. A bomba földre esett, de csak két percze azután robbant fel. Az anyagi kár jelentéktelen és csak az ajtó, az ablakok, a falak és butordarabok megrongálására szorítkozik.

Budapest, február 21. (A „Torontái” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Ugyanaz az egyén, a ki a Calabresi fogadóbeli bombamerénylet szerzője, a délelőtt folyamán egy másik bombamerényletet is követett el, a melyet a rendőrség ellen tervezett. Előbb levelet irt a rendőrséghez, a melyben bejelenti, hogy ő a Renaissance-fogadóban szerelmi bánat miatt öngyilkos lett. Mikor a rendőrök beléptek a levélben jelzett fogadóbeli szobába, a kilincsről ugyanolyan bomba esett le, mint a Calabresi-fogadóban, de szerencsére nem robbant fel. A vegyész, a ki a bombát megvizsgálta, kijelentette, hogy azt megmozgatni nem szabad és hogy ott helyben robbantandó fel. Miután a belügyminiszter engedélyét erre nézve kikérték, villamos uton izzóvá tett sodronnyal felrobbantották a bombát. Nagy robbanás következett be s a szomszéd szobák falai összedőltek.

Budapest, február 21. (A „Torontái” ered. távirata.) Párisból telegrafálják: Tegnap este még egy harmadik bombamerénylet is fenyegette Páris. A Nagy Opera gépésze ugyanis tegnap este észrevette, hogy a főbejárónál egy ember valami tárgyat tett le. A gépész két rendőr segítségével letartóztatta a gyanus egyént. Két órlási bombát találtak nála. A rendőrség több anarchistát letartóztatott, a kikre az a gyanu, hogy az Operaházat fel akarták robbantani.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

